

Sisältökohta 2.1 Varhaiskasvatus ja tiivistelmäkohta 7

Tiivistelmäkohta 7.

Vantaan varhaiskasvatuksessa on kehitetty sähköistä asiointipalvelua ja tiedolla johtamista. Koronavuosi pudotti tuloja ja vei henkilökuntaa väliaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Henkilöstörakenne varhaiskasvatuksessa muuttuu tulevana vuosina ja sen myötä varhaiskasvatuksen opettajien tarve tulee kasvamaan.

ks. lisäksi arviointikertomukset sivut 57–63, joista johtopäätökset ja suositukset alla:

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:

Varhaiskasvatuksen palvelualue toteuttaa omalta osaltaan kaupungin sitovia tavoitteita. Kiusaamisen vähenemiseen ja välittömään puuttumiseen liittyvä tavoite, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toteuttaminen, kotoutumisen onnistumisen varmistaminen ja yksilöllisten ja tarvelähtöisten opintopolkujen luominen etenkin siirtymävaiheisiin panostamalla etenevät myös varhaiskasvatuksessa.

Koronaepidemia näkyi monella tavalla toiminnassa ja taloudessa. Keväällä hoitopäivämaksutuotot jäivät ennakoitua pienemmiksi, mutta toisaalta sijaisten tarve väheni. Tavoite lisätä luonnossa järjestettävien tilaisuuksien määrää muuttui epidemian tuomien rajoitusten myötä keinoksi järjestää tilaisuuksia huoltajien kanssa, vaikka suuria tilaisuuksia ei voitu järjestää.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman määrärahalla on palkattu kolme kuraattoria päiväkoteihin tavoitteena tukea vanhemmuutta, lisätä lasten hyvinvointia ja tunnistaa lasten ja perheen tuen tarve varhaiskasvatuksessa sekä tuoda henkilöstöön moniammatillisuutta.

Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2030 mennessä yli 3 000 lapsella. Varhaiskasvatuksen peittävyys on ollut noin 82 prosenttia, ja sen mukaisesti laskettu tilapaikkatarve vastaa noin 17 isoa päiväkotia.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen yhteydessä henkilöstörakennetta ja henkilöstön kelpoisuusehtoja koskeviin säännöksiin tuli muutoksia, joiden myötä päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolet varhaiskasvatuksen opettajia. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Tämä kääntää nykyisen henkilöstörakenteen lähes päinvastaiseksi.

Henkilöstön saatavuuden kannalta kriittisiä henkilöstöryhmiä ovat edelleen varhaiskasvatuksen opettajat ja -erityisopettajat. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on Vantaalla merkittäviä haasteita.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvu ja pula varhaiskasvatuksen opettajista näkyvät todennäköisesti jatkossakin henkilöstön ja sijaisten saatavuusongelmana ja vakansseina, joissa ei ole kelpoisuusehdot täyttävää hoitajaa. Muutama vuosi sitten Vantaalla kehitettiin ja panostettiin erilaisiin rekrytointitapoihin, viestintään, alalle tulijoihin ja kannustimiin varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuden parantamiseksi. Pula työntekijöistä on kuitenkin

niin laajassa mittakaavassa, ettei yksittäisen kaupungin keinovalikoima riitä, vaan sen ratkaiseminen edellyttäisi laajemmin yhteiskunnassa päätöksiä palkkauksesta, koulutusmääristä ja mahdollisista koulutuspoluista sekä työn resursoinnista.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

Tarkastuslautakunta katsoo, että pitäisi pyrkiä vaikuttamaan koulutusmääriin, erilaisiin koulutuspolkuihin valtakunnallisella tasolla sekä koulutuspaikkojen lisäämiseen pääkaupunkiseudulla.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön jaksamisen tukeminen esimerkiksi liikkuvan henkilöstön ja erityisasiantuntijoiden avulla on tärkeää.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa/esittää, että Vantaan varhaiskasvatus on käynyt säännöllistä vuoropuhelua opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa alan aloituspaikkojen lisäämiseksi. Vuoropuhelua on tehty osittain yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa, jotka samana työssäkäyntialueena jakavat saman huolen työvoiman saatavuudesta. Oppilaitosyhteistyötä tehdään sekä paikallisten varhaiskasvatuksen koulutusta tarjoavien oppilaitosten, että pääkaupunkiseudulla varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään kelpoisia ammattiryhmiä kouluttavien yliopistojen ja oppilaitosten kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien osalta yhteistyötä tehdään kaikkien neljän koulutusta tarjoavan yliopiston kanssa. Yhteistyössä hyödynnetään kaikkien oppilaitosten valmiutta täydennyskoulutuksen tarjoamiseen.

Erityisasiantuntijoiden sekä liikkuvan henkilöstön työtä on pyritty kehittämään osana Vantaan kehityksen ja oppimisen tuen toimenpideohjelmia. Koronapandemia on tuonut konsultoitujen varhaiskasvatuksen erityisopettajien sekä kieli- ja kulttuurikoordinaattoreiden työhön omat hankaluutensa, mutta he ovat kuitenkin kohtuullisen hyvin pystyneet tukemaan varhaiskasvatuksen työntekijöitä omalla asiantuntemuksellaan.

Henkilöstön jaksamisen tukemiseksi päiväkodin johtajille toteutetaan vuoden 2021 aikana Kohti yhteisöohjautuvuutta valmentavalla esimiestyöllä ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvattamisella -valmennusohjelma, jonka yhtenä tavoitteena on henkilöstön hyvinvoinnin ja vaikutusmahdollisuuksien kasvu.

Sisältökohta 2.2 Perusopetus ja tiivistelmäkohta 8

Tiivistelmäkohta 8.

Perusopetuksen strategiassa painotetaan oppilaan taitoja, hyvinvointia ja työelämätaitojen ja oppilaanohjauksen kehittämistä. Kiusaamiseen puuttumista kehitetään. Lähitulevaisuuden haasteena on vastata etäkoulunkäynnin aiheuttamiin heikentyneisiin oppimistuloksiin ja kasvaneeseen tuen tarpeeseen.

ks. lisäksi arviointikertomukset sivut 63–71, joista johtopäätökset ja suositukset alla:

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:

Perusopetuksen toimintaan liittyvät sitovat tavoitteet näyttävät toteutuvan hyvin. Palvelualueen strategiset painopistealueet taitava oppija, hyvinvoiva oppilas sekä oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen tukevat näiden tavoitteiden toteuttamista. Esimerkiksi sosiaali- ja tunnetaitojen vahvistaminen yhtenä kiusaamisen ehkäisyn keinona on vahvasti esillä. Nivelvaiheiden tuen vahvistaminen sekä joustavan ja työelämäpainotteisen oppimisen lisääminen takaavat yhä useammalle oppilaalle paremmat mahdollisuudet jatkokoulutukseen.

Koronaviruspandemian vaikutus perusopetuksessa keväällä 2020 oli suuri. Etäopetukseen siirryttiin hyvin nopealla aikataululla. Koulujen hyvä varautuminen laitekannassa mahdollisti oppilaille etäopetuksen toteuttamisen kevään aikana ja opettajilla oli pääsääntöisesti hyvä valmiudet etäopetuksen toteuttamiseen.

Opettajat tekivät kevään etäopetusjakson aikana aktiivista havainnointia oppilaiden osallistumisesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tätä jatkettiin koulujen palattua lähiopetukseen toukokuussa. Syksyllä 2020 palkattiin valtion erityisavustuksen tuella resurssiopettajia ja koulunkäyntiavustajia tukemaan oppilaiden oppimista.

Etäopetukseen siirtyminen vaikutti oppimistuloksiin hyvin nopeasti etenkin paljon tukea tarvitsevilla oppilailla. Pitkällä aikavälillä haasteita tulee kuitenkin myös paremmin pärjääville. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) toteuttama tutkimus antoi samansuuntaisia tuloksia. Sen mukaan ”poikkeustilanne toi digiloikan, mutta oppimisen tuki ei ollut riittävää”.

Perusopetuksen talouteen pandemia vaikutti siten, että opetuksen puolelta kertyi säästöjä mm. tukiopetuksen vähäisemmästä toteutuksesta. Etäopetuksen alettua osa Seure henkilöstöpalveluiden tilauksista keskeytettiin. Lisäksi säästöä kertyi puhtaus- ja ateriapalveluista. Hankerahoituksella järjestettyjä kerhoja ei voitu toteuttaa.

Chromebookit: kouluissa on tarve eri ikäisillä ja eri oppitunneilla päästä käsiksi hyvin erilaisiin aineistoihin. Kun materiaalit ovat paljolti digitaalisia ja koneet tulevat kotiin, vanhempien on vaikea valvoa laitteiden käyttöä. Suurimpana huolena on, että vanhemmat eivät edes tiedä mihin koulun laitteilla pääsee. Kun ilmeisesti suodatinten asentaminen ja niillä oikeanlaisen suodatuksen aikaansaaminen tulisi liian kalliiksi ja suuritöiseksi, ainakin pitäisi tiedottaa laitteiden mahdollisuuksista (tai suodatuksen puutteesta). Vastuu tiedotuksesta ja huoltajien tiedonsaannista on kasvatuksen ja opetuksen toimialalla.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

Kevään 2020 ja 2021 etäkoulujaksojen aikana heikentyneiden oppimistulosten ja oppilaiden kasvaneen tuen tarpeen jälkihoitoon on varauduttava riittävin tukitoimin (opetus, oppilashuollon psykologit, kuraattorit, kouluterveydenhuolto).

Jos koulujen käytössä olevien chromebookien internetkäyttöä ei voida rajata ja laitteita on tarpeen käyttää myös oppilaan kotona, on hyvä varmistaa, että huoltajille tiedotetaan asiasta selkeästi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa/esittää, että perusopetukselle myönnettiin koronapandemian aiheuttaman opetusvajeen korjaamiseksi lukuvuodelle 2020–2021 4,2 M€. Tätä rahaa käytettiin tuen rakenteiden vahvistamiseen. Rahoitusta käytettiin laaja-alaisen erityisopettajien, rinnakkaisopettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen. Etä- ja hybridiopetuksen aikana on erityisesti tunnistettu riski, jossa tehostettua tukea tarvitsevat oppilaat meinaavat tippua tavoitteiden mukaisesta toiminnasta. Lähiopetuksessa tämä ryhmä selviytyy, mutta etäopetus haastaa heitä. Erityisen tuen oppilaat ovat olleet pääsääntöisesti lähiopetuksessa, ja heidän tuen järjestelyissä ei ole ollut niin paljon muutoksia. Tukea suunnataan myös yleisen hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukemiseen. Perusopetuksessa panostetaan hyvinvointityöhön sekä johtamisen ja oppituntien puitteissa, mutta myös tarjoamalla apua ja tukea verkkotyöskentelyn eri muodoissa (School Day, Someturva). Lukuvuoden 2021–2022 määrärahat eivät ole vielä tiedossa, mutta toimintaa on tarkoitus jatkaa edellisen vuoden suuntaisesti riippumatta siitä, toteutuuko lähiopetus toivotusti.

Oppilashuollon psykologit ja kuraattorit ovat tarjonneet tukea perusopetuksen oppilaille myös etäkoulujaksojen aikana. Tukea on annettu sekä lähitapaamisina että etänä oppilaan tarpeiden ja toiveiden mukaan. Psykologit ja kuraattorit ovat vahvistaneet digitaalisten menetelmien osaamista ja käyttöä työssään, jotta apua on voinut ja voidaan jatkossakin antaa myös etäkoulun aikana riittävästi. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on esittänyt, että perusopetukseen palkattaisiin määräaikaaisesti 6 koulupsykologia ja 6 kuraattoria koronan jälkihoitoon. Lisäksi Vantaa on hakenut valtion erityisavustusta psykologien ja kuraattorien lisäämiseksi 1.11.2021 alkaen perustuen esitettyyn lakimuutokseen sitovista mitoituksista psykologi- ja kuraattorityössä. Perusopetukseen haettiin 6 psykologia ja 9 kuraattoria.

Vantaalla etäopetukseen siirtyminen ja etäopetuksen toteuttaminen ovat tapahtuneet joustavasti ja melko vaivattomasti. Perusopetuksessa on ollut jo aiemmin käytössä sekä oppimisen digitaaliset alustat että riittävästi Chromebook tietokoneita oppilaiden arjessa. Etäopetuksen käynnistyessä Chromebookeja pystyttiin tarjoamaan kaikille oppilaille kotikäyttöön. Osa käytti kotityöskentelyssä omaa tai kodin tietoteknistä välineistöä. Chromebookilla oppilaat osallistuivat etäopetukseen liittymällä oppimisalustalle, jossa opetusta järjestettiin moninaisin tavoin.

Chromebookien kotikäyttöä ajatellen oppijoita ja heidän huoltajiaan informoidaan käyttäjäsitoumuslomakkeen ja Play-kauppaa koskevan tiedotteen avulla, jotka ovat luettavissa ja allekirjoitettavissa Wilmassa. Etäopetuksessa oleva Chromebook on

kotikäytössä oppijan ja huoltajan vastuulla. Tätä varten laite ja laitteella käytettävät sovellukset ovat Vantaan tietohallinnon hallinnoimia. Sovelluksia koskevia käyttörajoituksia on tehty vain Googlen palveluiden osalta. Mm. Google Chromessa on päällä Safe Search -toiminto, joka vähentää merkittävästi K-12 ylittävän sisällön saatavuutta. Tämä rajausta ei kuitenkaan ole päällä esim. vaihtoehtoisella selaimella toimittaessa, sillä niihin sovelluksiin ei vastaavaa rajausta ole saatavilla. Muita rajoituksia on melko mahdotonta toteuttaa. Asiasta keskustellaan säännöllisesti alustatoimittajan kanssa. Hyvä tiedostus ja mediakasvatus ovat tällä hetkellä valitut keinot tässä alati muuttuvassa mediakentässä.

Sisältökohta 2.3 Lukiokoulutus ja tiivistelmäkohta 9

Tiivistelmäkohta 9.

Uuden lukiolain vaatimusten mukaisesti Vantaan lukiokoulutuksessa on tehostettu lisäresursoinneilla erityisopetusta ja opiskelijoiden jälkiohjausta. Koronapandemian vuoksi lukiot olivat suuren osan vuodesta etäopetuksessa ja vaikka etäopetus on sujunutkin hyvin, niin poikkeustilanteen vaikutukset opiskelijoiden opiskeluun ja laajemminkin opiskelijoiden hyvinvointiin selviävät tarkemmin vasta kun asiasta saadaan lisää tietoa. Vantaan lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty maltillisesti, sillä Vantaan lukiot alkavat jo nyt olla tilakapasiteettinsa ylärajoilla.

ks. lisäksi arviointikertomukset sivut 71–79, joista johtopäätökset ja suositukset alla:

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:

Vantaan lukiokoulutuksen toiminnan keskeisiä tavoitteita olivat vuonna 2020 lukio-uudistuksen haltuunotto, kehittäminen ja toteuttaminen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen. Käytännössä tavoitteita toteutettiin opiskelijoiden ohjauksen, opetussuunnitelman ja opiskelijoiden opintosuunnitelmien kehittämisen kautta. Tuloksellisuuden osatekijöistä voi lukiokoulutuksen osalta positiivisena nostaa esiin henkilöstön hyvinvointiin liittyen lukioiden henkilöstön hyvin alhaisen sairauspoissaoloprosentin ja myös työhyvinvointitutkimuksissa lukion tulokset ovat olleet hyviä.

Vantaan lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty maltillisesti ja nyt aloituspaikkoja on 1 220 eli noin 52 prosentille peruskoulun päättävistä. Mikäli Vantaan peruskoulun päättävien ikäluokkien päättävien oppilasmäärät kasvavat jatkossa arvioidusti lukion aloituspaikkojen määrää tulisi nostaa nykyisestä yli 300 paikalla

vuoteen 2026 mennessä, jos lukion aloituspaikkojen määrä peruskoulun päättävistä ikäluokista halutaan nostaa Espoon ja Helsingin tasolle 60 prosenttiin. Tämä edellyttää uusia tilaratkaisuja, sillä Vantaan lukiot alkavat jo nyt olla tilakapasiteettinsa ylärajoilla.

Uuden lukiolain vaatimusten mukaisesti Vantaan lukiokoulutuksessa on tehostettu lisäresursoinneilla erityisopetusta ja opiskelijoiden jälkiohjausta. Lukiokoulutuksen työelämäyhteistyötä vahvistetaan Tunne Työ 2.0 hankkeella, jossa tehdään kehitystyötä oppilaitosten, opiskelijoiden ja yritysten kanssa.

Koronavirus-pandemia pakotti Vantaan lukiot siirtymään etäopetukseen maaliskuussa 2020. Etäopetukseen siirtyminen ja itse etäopetus ja opiskelu sujui lukioissa hyvin. Elokuussa 2020 alkanut syyslukukausi päästiin aloittamaan lähiopetuksessa, mutta jälleen joulukuussa koronapandemian

pahentuessa lukiot joutuivat jälleen etäopetukseen. Vaikka etäopetus on sujunut pääosin hyvin, on henkilökunnassa havaittu väsymistä koronatilanteen aiheuttamaan epävarmuuteen. Lisäksi poikkeuksellisen tilanteen vaikutuksia esimerkiksi opiskelijoiden oppimistuloksiin voidaan tarkemmin arvioida vasta myöhemmin.

Tarkastuslautakunta toteaa tärkeäksi, että vantaalaisissa lukiossa pystytään tarjoamaan laadukasta koulutusta, joka antaa nuorille hyvät lähtökohdat jatsoon. Tämä palvelee myös koko Vantaata, koska tulevaisuudessa tarvitaan yhä enemmän koulutettua työvoimaa. Tarkastuslautakunta pitää hyvinä toimenpiteinä Vantaan lukiokoulutuksen panostuksia opiskelijoiden ohjaukseen ja erityisopetukseen. Näin pystytään entistä paremmin tukemaan opiskelijoita sekä opintojen aikana että myös opintojen jatkopolun suunnittelussa.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

Tarkastuslautakunta suosittelee lukiokoulutusta kartoittamaan, onko löydettävissä mahdollisesti lisätukitoimia auttamaan opiskelijoita sekä henkilökuntaa koronavirustilanteen aiheuttamassa poikkeustilanteessa. Lautakunta suosittelee myös lukiokoulutusta miettimään voisiko nyt käynnissä olevassa työ 2.0-hankkeessa tehtyä yhteistyötä hyödyntää jatkossakin lukioden ja työelämän yhteistyön tiivistämiseksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että toisen asteen koulutuksen palvelualueella on haettu kaksi valtion erityisavustusta lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2020–2023. Erityisavustukset mahdollistavat lisätukitoimet opiskelijoille muun muassa pienempien ryhmäkokojen ja tukiovetuksen muodossa. Lukuvuosille 2021–2023 myönnettävän avustuksen suuruudesta riippuen lukiokoulutukseen on suunniteltu palkattavan määrääjäksi 1–2 erityisopettajaa lisää.

Henkilökunnalle on mahdollista hankkia oppilaitoskohtaisesti ryhmämuotoista työnohjausta. Oppilaitoskohtaisesti on myös mahdollista hyödyntää Aito Työterveyden tarjoamia ennalta-ehkäiseviä palveluja, esimerkiksi työpsykologin luentoja.

1.8.2021 voimaan tuleva opetussuunnitelma korostaa muun muassa työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä. Työelämä 2.0 – hankkeessa tehtyä työtä jatketaan muun muassa lukiokohtaisten työelämätiimien toimesta ja lukioissa tullaan lukuvuoden 2021–2022 laatimaan lukioden erityispiirteet huomioon ottava työelämälähtöisyysuunnitelma. Myös yhteistyötä ammattiopisto Varian kanssa on suunniteltu tiivistettävän.

Sisältökohta 2.4 Ammatillinen opetus ja tiivistelmäkohta 10

Tiivistelmäkohta 10.

Vantaan ammattiopisto Varia on kehittänyt toimintaprosessejaan ammatillista koulutusta koskevan lakimuutoksen edellyttämällä tavalla. Varia on jatkuvasti tehnyt toimenpiteitä opiskelijoiden opintojen keskeyttämisten vähentämiseksi, mutta keskeyttämiset lisääntyivät taas vuonna 2020. Varia joutui vuonna 2020 koronapandemiasta johtuvan poikkeustilan vuoksi järjestämään pitkiä jaksoja opetuksesta etäopetuksena. Etäopetuksella saattoi olla vaikutuksia keskeyttämisten lisääntymiseen ja poikkeustilanteesta saatujen kokemusten karttuessa voidaan myös paremmin laajemmin arvioida, miten poikkeusolot vaikuttivat opiskelijoiden opiskeluun.

ks. lisäksi arviointikertomukset sivut 79–86, joista johtopäätökset ja suositukset alla:

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:

Vantaan ammattiopisto Varian toiminnan painopisteenä ollut opintojen keskeyttämisten vähentäminen ei toteutunut tavoitellusti vuonna 2020. Keskeyttämisen vähentämiseksi on tehty ja tehdään koko ajan uusia toimenpiteitä, mutta keskeyttäneiden määrä kasvoi siitä huolimatta vuonna 2020. Toiseksi Varian toiminnan painopisteeksi nousi oman toiminnan sopeuttaminen koronapandemian aiheuttamaan muutokseen toimintaympäristössä. Tätä tavoitetta toteutettiin muun muassa kehittämällä muuttuneessa oppimisympäristöissä tarvittavia opetuksen ja ohjaamisen välineitä.

Varialla on tärkeä rooli segregaaation estämisessä. Koulutuspaikkojen järjestäjänä Varia on toteuttamassa koulutustakuuta, jolla pyritään takaamaan jokaiselle alle 25-vuotiaalle koulutuspaikka. Segregaation estämiseen ja samalla kotouttamisen edistämiseen liittyvät myös Variassa tehdyt erilaiset toimenpiteet maahanmuuttajien koulutuksen edistämiseksi (muun muassa maahanmuuttajin liittyvät hankkeet ja maahanmuuttajille erikseen kohdennetut koulutukset).

Varian toimintaa ja prosesseja on kehitetty vuoden 2018 alusta voimaan tulleen ammatillista koulutusta koskevan lakimuutoksen edellyttämällä tavalla. Opiskelijat suorittavat nyt opintojaan henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien mukaisesti, joka on tehnyt opintojen ohjaamisesta entistä yksilöllisempää. Varia on siirtymässä kokonaisuudessaan tiimitoimintamalliin, joka sisältää työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamisen. Varian toiminnan prosessit ovat nyt uuden lain toimintamallien mukaisia ja toiminnan laadun varmistusta toteutetaan parhaillaan.

Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusrakenne tulee muuttumaan pysyvästi vuoden 2020 rakenteen mukaiseksi Rahoitusmallin muutos nostaa tärkeään asemaan opiskelijoiden suorituksiin perustuvan rahoituksen, sekä valmistuneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sekä opiskelija- ja työnantaja palautteeseen perustuvan rahoituksen.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä tavoitetta vähentää opintojen keskeytyksiä Variassa. Keskeyttämisprosentti oli Varialla vuonna 2020 jälleen noussut. Koulutuksen keskeyttäneillä on suuri riski jäädä kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle, joten tarkastuslautakunta suosittelee, että keskeyttämisten ehkäisyyn panostetaan edelleen entistä enemmän. Koska joillakin oppilailla on suuriakin koulunkäynnin ongelmia jo toisen asteen alkaessa, pitää oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen kiinnittää entistä enemmän huomiota jo peruskoulussa. Lautakunta

suosittelee Variaa myös kartoittamaan mahdollisia lisätukitoimia, joilla oppilaita voitaisiin tukea koronaviruspandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että ammattiopisto Varia sai kesäkuussa 2021 päivätyllä lisäsuoritepäätöksellä yhteensä 2,7 M € lisämäärärahaa, joka on tarkoitettu opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä koronavirusepidemian johdosta tarjottaviin tukitoimiin seuraavien vuosien ajaksi. Henkilöstön määrän lisääminen mahdollistaa lisätukitoimet, kuten pienemmät ryhmäkoot ja henkilökohtaisemman opintojen ohjauksen.

Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hanke päättyy 31.12.2021 ja tavoitteena onkin, että erityisnuorisotyöntekijöiden työ Variassa jatkuisi myös hankkeen loppumisen jälkeen. Hankkeessa on kehitetty monia hyviä toimintatapoja ja niitä tullaan jatkokehittämään myös hankkeen loputtua. Syksyllä 2021 hankkeessa toteutetaan vielä hyvinvoiva Varia -koulutuskokonaisuuden neljäs ja viimeinen osuus koko Varian henkilökunnalle. Variassa on kevään 2021 aikana pilotoitu opiskelijoiden ohjaukseen ja varhaiseen tukeen tarkoitettua Annie-sovellusta. Lisäksi opetuksen sekä ohjauksen digitaalisia välineitä (WorkSeed ja ItsLearning) on otettu laajasti käyttöön.

On huomioitava, että koronasta huolimatta alle 20-vuotiaiden keskeyttämisprosentti vuonna 2020 alitti tavoitteen 15 %. Alle 20-vuotiaiden keskeyttämisprosentti vuonna 2020 oli 13,8 %.